

**Dr. M. Murko** je objavil v slovitih „Deutsche Literaturzeitung“ 1904, številki 51/52, str. 3144—3149 bistro oceno Jan Gebauerjevega dela „Slovník Staročeský“, kolikor ga je doslej izšlo. — V raznih opazkah, ki jih je vpletel v svoj referat, je n. pr. tudi pokazal, kako važno je pri takih delih podrobno znanje vsakega narečja, izrečno v tem primeru znanje slovenščine.

*Dr. Jos. Tominšek.*

**Trgovinski in obrtniški kašipot po slovenskem Štajerskem.** Izdalo in založilo občeslovensko obrtno društvo v Celju. Cena 1 K, s poštnino 10 vin. več. Leto 1905. — Ta knjiga, ki obsega vsakovrstne zanimive statistične podatke, je nov dokaz krepke organizacije štajerskih Slovencev in bode svojemu namenu brez dvojbe jako dobro služila. Priporočamo jo tudi izvenštajerskim Slovincem v nakupovanje.

**A. Tentor: Iz zapadne strane. I. Ljubav na prevaru.** Cena K 1.50. — Pula 1904. m. 8°. 143 str. — To je slika iz zapadne Istre, ki nam kaže divji značaj istrskih Hrvatov, njih slabe strani, pa tudi njih dobro srce, ker je narod zaostal v omiki. Kakor nam pripoveduje pisatelj, so otmica (rop neveste), poboji v pijanstvu, osvete na dnevnem redu pri onih ljudeh.

*R. P.*

**Matica srpska** je doposlala 6. zvezek svojega Letopisa. Vel. 8°. 143 str. Vsebina je ta-le: I. Črteži od Vladoja Jugovića. II. Mlada ljubav. III. Sa lova. (Ta pisec je objavil v četrtem zvezku Letopisa pod „Črteži“ I. povest „Ljubav“. Objavil je pa tudi povesti „Sjene“, med njimi „Odlomke iz dječjeg sveta“. Ta povest „Ljubav“ je izšla že l. 1883. v nemškem jeziku. Izkazal se je torej g. Vlad. Jugović za plagiatorja. To je zasledil „Ned.“ in je v Brankovem Kolu št. 41. l. 1904. stavil g. Vlad. Jugoviću vprašanje, kako se ujema faktum, da je nemško pripovedko, ki je izšla l. 1883. v letopisu kot izvorno delo priobčil. Jugović je odkril v 44. listu Br. Kola tajnost, da je ime C. v. Schwarzkoppen v nemški književnosti anonim, katerega se poslužuje, ker je njegova mati kot devojka imela to ime. V 45. br. Br. Kola pa je tale odgovor redakcije Berl. Bazarja na vprašanje Br. Kola, kdo je pisec povesti „Odlomci iz dečjeg sveta“: „Bazar-Actien-Gesellschaft. Berlin S. W. 12. Charlottenstrasse 11, den 17. November 1904. — Die Verfasserin von „Fragmente aus der Kinderwelt“ ist Frau C. von Schwarzkoppen in Erfurt. Hochachtend Redaktion des „Bazar“ (!). — Druga točka je nadaljevanje „Života in običajev“ Marka Miljanova Popovića Drekalovića. III. Zvršetek sestavka Savke dr. Subotića „O srbskih narodnih tkaninah in rokotvorinah“. IV. Pismo Turgenjeva mitropolitu St. Stratimiroviću in odgovor mitropolitov s prilogom njegove razprave o Vlahih. Od Jos. Radonjića. V. Književnost. I. Ocena dr. Stojanovića o „Istoriji Srema Mih. Milanovića. VI. Prikazi knjig, Beleške. VI. Umetnost. „Prva jugoslov. izložba umetniška“ od dr. Milana Sevića. VII. Nove knjige. — Knjige za narod. Izdaje Matica srpska iz zadužbine Petra Konjevića, sveska III. Iz knjiga starostavnih. Vladimir Dukljanin od Stev. Sremca (ciril.). V Novem Sadu. 1904. m. 8°. 75 str. Stevan Sremac pripoveduje poljudno v 1. zvezku o Velikem županu Časlavu, v 2. pa o presbiteru Vladimiru Dukljaninu, ki je spisal kroniko srbsko. — Kalendar Matice srpske za godinu 1905., v. 8°. 159 strani.

*R. P.*

**J. Tews: Pučka naobrazba i gospodarski razvoj naroda.** Dozvolom pisca preveo dr. Dragan Šašel. Vlastita naklada. Cijena 50 filira. Karlovac. 1904. 44 str. 8°. Zaključki te z veliko bistrumnostjo pisane brošure so ti-le: 1. Duševna umna občna izobraženost je temelj i nujni pogoj za izboljšano gospodarsko delo v vseh področjih narodne produkcije: v poljedelstvu, malem obrtu, industriji in trgovini. Z delitvijo gospodarskega dela je postala potrebna obširna strokovna izobrazba, ki je